

«Жума элеватори» акциядорлик жамиятиининг
"Дивиденд сиёсати тўғрисида"ги
Низоми

1-§. Асосий тушунчалар

2-§. Умумий қоидалар

3-§. Дивидендларни тўлаш муддатлари ва тўлаш тўғрисидаги қарор

4-§. Дивидендларни тўлаш тартиби

Дивиденд сиёсати тўғрисида Низом

Мазкур низом "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқукларини химоя қилиш тўғрисида", "Қимматли қоғозлар бозори тўғрисида"ги қонунлари, акциядорлик жамиятлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш ва корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш комиссияси йиғилишининг 9-сон баённомаси билан тасдиқланган "Корпоратив бошқарув кодекси", Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонунчилик актлари ҳамда "Жума элеватори" акциядорлик жамияти (кейинги матнларда жамият деб юритилади) нинг Уставига мувофик ишлаб чикилган бўлиб, жамият томонидан қатъий риоя қилиниши шарт бўлган меъёрий хужжат ҳисобланади.

I.Асосий тушунчалар.

Қимматли қоғозлар марказий депозитарийси - депозитарийларда депо ҳисоб рақамлари бўйича эмиссиявий қимматли қоғозларни сақлаш, бундай қимматли қоғозларга бўлган ҳуқуqlарни ҳисобга олиш эмиссиявий қимматли қоғозлар харакати ягона тизимини таъминловчи давлат депозитарийси.

Дивиденд - фойданинг солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар тўланганидан сўнг корхона ихтиёрида қоладиган ва акциялар ўртасида тақсимланиши керак бўлган қисми.

II.Умумий қоидалар.

Дивиденд сиёсати жамият ва жамият таркибидаги корхоналарнинг акциялариға тўланадиган дивидендлар ҳисоб-китобини юритиш ҳамда тўланган дивидендлар бўйича ҳисоботлар шаклларини тақдим этишни тартибга солади.

Жамият акциялар бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши шарт. Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул кўчириш йўли, ёки нақд пул маблағлари ёхуд жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

Дивиденд акциядорлар ўртасида, уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

III.Дивидендларни тўлаш муддатлари ва тўлаш тўғрисида қарор.

Дивиденд жамият соғ фойдасининг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир.

Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари, ёки нақд пул ёхуд жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (ёки) молиявий йил натижаларига кўра, агар ушбу низом ва

жамият уставида бошқача қоида белгиланмаган бўлса, жойлаштирилган-акциялар бўйича дивиденdlар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

Молиявий йилнинг яқуний натижаларига кўра тегишли давр тугагандан кейин жамият олти ой ичида дивиденdlар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивиденdlар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисботнинг ишончлилиги ҳакида аудиторлик хуносаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисбот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қиласди.

Дивиденdlарнинг миқдори жамият кузатув кенгashi томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас. Дивиденdlар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивиденdlар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

IV. Дивиденdlарни тўлаш тартиби.

Дивиденdlар жамиятнинг жамият тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

Дивиденdlарни тўлаш муддати ва тартиби жамиятнинг уставида ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорида белгиланади. Дивиденdlарни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олтмиш кундан кеч бўлмаслиги лозим.

Эгаси, ёки эгасининг қонуний ҳукуқий вориси, ёхуд меросхўри томонидан уч йил ичида талаб қилиб олинмаган дивиденd акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра жамият ихтиёрида қолади.

Жамият Ўзбекистон Республикаси норезидент акциядорининг ёзма талабига кўра унга ҳисобланган дивиденdlарни эркин айирбошланадиган валютага айирбошлаб, маблағларни норезидент акциядор тақдим этган банк ҳисобварағига ўtkазиб бериши шарт.

Жамият акциядорларининг реестридан олинган, жамият томонидан тасдиқланган кўчирма ҳамда жамият бухгалтериясининг ҳисобланган дивиденdlар суммаси ва улар ҳисобланган сана тўғрисидаги маълумотномаси айирбошлаш учун асос бўлиб хизмат қиласди.

Акциядорларга дивиденdlарни тўлаш тўғрисида қарор қабул қилинган акциядорларнинг умумий йиғилщнини ўtkазиш учун шакллантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган шахслар акциялар бўйича дивиденd олиш ҳукуқига эга.

Дивиденdlар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланган муддатларда жамиятнинг айби билан тўланмаган (олинмаган) тақдирда тўланмаган (олинмаган) дивиденdlар бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан белгиланган қайта молиялаштириш ставкаларидан келиб чиккан ҳолда пеня ҳисобланади. Тўланмаган (олинмаган) дивиденdlар бўйича ҳисобланадиган пенялар миқдори тўланмаган (олинмаган) дивиденdlар миқдорининг 50 фоизидан ортиқ бўлмаслиги керак.

Акциядор жамият томонидан ҳисобланган дивиденdlар ва пенялар тўланишини суд тартибида талаб қилишга ҳақли. Акциядорнинг талаблари суд томонидан қаноатлантирилганда дивиденdlар жамият томонидан тўланмаган тақдирда жамиятга нисбатан қонун хужжатларида белгиланган тартибда тўловга қобилиятсизликни бартараф этиш, ёки банкрот деб эълон қилиш тартиб-таомили қўлланилади.

(53-модданинг матни Узбекистон Республикасининг 2015 йил 29 декабрдаги УРҚ-396-сонли Қонуни таҳририда- ЎР ҚҲТ, 2015 й., 52-сон, 645-модда) Дивидендларни тўлашга доир чекловлар

Жамият:

жамият устав фондининг (устав капиталининг) ҳаммаси унинг таъсис этилиши чогида тўлик тўлаб бўлингунига қадар;

агар дивидендлар тўланадиган пайтда жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса, ёки жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;

агар жамият соғ активларининг қиймати унинг устав фонди (устав капитали) ва захира фонди суммасидан кам бўлса, акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас.

Ушбу моддада кўрсатилган ҳолатлар тугатилгач, жамият ҳисобланган дивидендларни акциядорларга тўлаши шарт.

Жамият дивидендларнинг миқдорини улардан ундириладиган солиқларни инобатга олмаган ҳолда эълон қиласи. Жамият тўланадиган дивидендлар миқдори тўғрисидаги маълумотларни қимматли қофозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органининг ва жамиятнинг расмий веб-сайтларида қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда эълон қиласи.

Дивидендларга солик солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади ва бунда солик солиши бўйича имтиёзлар белгиланиши мумкин.